

Rok III Nr 21 (83) Londyn, 27 maja 1951 r. Redaguje Wydział Informacyjno-Prasowy Zarządu Głównego SPK 16 - 20. Queens Gate Terrace. London, S.W.7, tel. WES 0747 Dodatek do „Gazety Niedzielniej“

POLSKA WALCZĄCA KOMBATANT POLSKI NA OBCZYZNIE

LEGITYMACJA SPK
AMBICJĄ KAŻDEGO
B. ŻOŁNIERZA!

Przed V Zjazdem Oddziału SPK Wielka Brytania

WYWIAD Z PREZESEM ZARZĄDU ODDZIAŁU KOL. EDWARDEM KOZŁOWSKIM

Pytanie: W jakich warunkach, Kolego Prezesie, Zarząd Oddziału pracował w ubiegłej kadencji?

Odpowiedź: Dla właściwej oceny wyników prac Zarządu Oddziału w ubiegłej kadencji omówić należy warunki, na tle których prowadził on swą działalność.

Rok ubiegły przyniósł nowe przetasowania skupisk polskich spowodowane wrażliwością tempem likwidacji następnego i przeniesieniem się ich mieszkańców do miast. Jakkolwiek przesunięcia te nie miały charakteru tak masowego jak obserwowane w latach ubiegłych, były one czynnikiem namajającym prace organizacyjne i spowodowały likwidację szeregu Kół hostelowych. Ostatnie miesiące przyniosły dość znaczny odpływ członków emigrujących przede wszystkim do Stanów Zjednoczonych a także do Kanady. Ten odpływ zniwelował przyrost członków, który miał miejsce w ciągu ubiegłego roku. Jest on szczególnie dotkliwy dla SPK, ponieważ wśród emigrujących znajduje się znaczny procent wyrobionych działaczy SPK.

Olbrzymia większość Polaków pracuje zarobkowo, przy czym znaczny ich procent poważnie podwyższył swoje dochody w ciągu ubiegłego roku. Mimo narastającej drożyzny, przeciętny dochód Polaka kształtuje się korzystniej w stosunku do jego koniecznych wydatków, niż to było przed rokiem. Stąd wyższość jego stopnia życiowej. Wyjątek od tego stanu rzeczy stanowi sytuacja starszej wiekiem inteligencji, która po wyczerpaniu posiadanych oszczędności, znalazła się w położeniu znacznie gorszym aniżeli w pierwszych latach życia cywilnego. Odbija się to niekorzystnie na możliwości udziału inteligencji w pracy społecznej, a jednocześnie wskazuje na reszce robotnicze, jako źródło nowych działaczy społecznych.

Rosnące napięcie międzynarodowe, nie zmieniło długofalowego charakteru planów pracy SPK. Oczekując na zmianę sytuacji światowej i związanej z tym zmiany położenia kraju, SPK prowadzi nadal swą pracę w raz wytkniętym kierunku.

Na odcinku wewnętrzno-politycznym niestety nie widać poprawy. Wpływ tego stanu rzeczy na działalność organizacji społecznych jest jak najbardziej niekorzystny. Trzeba tu jednak z zadowoleniem podkreślić, że spory polityczne potrafią zmniejszyć do nieznacznej tylko ilości, co świadczy o rozwadze działaczy politycznych, pracujących w SPK, którzy potrafili zagadnienia sporne z tego terenu usunąć. Szereg lat pracy w SPK, wytworzył znaczny zastęp działaczy społecznych. Jednakże stan posiadania w tej dziedzinie nie może być uznany za zadowalający, biorąc pod uwagę znaczny ich odpływ do Stanów Zjednoczonych, jak również wyczerpywanie się sił tych działaczy, którzy przez szereg lat

poświęcili SPK cały swój czas dyspozycyjny.

Wzrost ilości skupisk polskich w miastach, wymaga zapotrzebowania na lokale dla organizowania świetlic. Środki finansowe, którymi Zarząd Oddziału dysponuje, są znacznie za małe. Rozwiązanie tego zagadnienia wymaga wzmoczenia wysiłków na wszystkich szczeblach organizacyjnych.

Działalność komunistycznego PTKS pozornie osłabia, oceniając jednakże należy, że przechodzi ono do działalności ukrytej, co wymaga dużej czujności i bardziej jeszcze prężnej kontraktacji.

Wreszcie, mimo znacznej poprawy w tym względzie, zanotowano szereg konfliktów personalnych, głównie na tle ambicioznych, co oczywiście odbijało się niekorzystnie na pracy zainteresowanego ognia organizacyjnego.

Pytanie: Stowarzyszenie nasze rozwija się i coraz bardziej ugruntowuje swoją pozycję. To zresztą widać na każdym kroku. Czy można jednak wzrost organizacyjny ująć np. cyfrowo?

Odpowiedź: Na tle powyższej oceny sytuacji, Zarząd Oddziału określa rozwój organizacyjny jako zadowalający. Mimo likwidacji znacznej ilości Kół hostelowych, spowodowanych ich rozwiązaniem, ogólna ilość Kół nie uległa zasadniczym zmianom, a to dzięki utworzeniu szeregu nowych Kół w miastach. Wzrost ilości członków był dość znaczny i według posiadanych zestawień wynosił około 2.000, co nie znajduje odzwierciedlenia w porównaniu obecnej ilości członków w stosunku do liczby zeszlazłoczej, ze względu na emigrację takiej samej mniej więcej liczby członków, głównie do Stanów Zjednoczonych.

W ciągu minionej kadencji rozszerzono wydatnie posiadane kontakty z organizacjami i urzędami brytyjskimi, co przyniosło znaczny wzrost możliwości udzielania pomocy członkom SPK a często i niezorganizowanym Polakom. W tym względzie specjalny nacisk położono na rozszerzenie kontaktów niższych ogniw organizacyjnych. Zrozumienie potrzeby takich kontaktów zarysowało się wyraźnie w ciągu

ubiegłego roku na szczeblu zarządów Kół.

Współpraca Zarządu Oddziału z organizacjami polskimi i brytyjskimi była prowadzona na podobnych zasadach jak w latach ubiegłych.

Obok trudności wymienionych na wstępie, w pracach na odcinku organizacyjnym duży trudności powodował brak wystarczających środków finansowych. Obserwowana dawniej nieufność do organizacji polskich została już przełamana, natomiast daleko jeszcze od przełamania biernego stanowiska Polaków do życia organizacyjnego. Stwierdzono szereg prób ze strony organizacji i agentur komunistycznych w kierunku podważania zaufania do SPK. Szereg nieprześlanych wystąpień prasy polskiej nie przyniósł także korzyści, jeśli chodzi o stosunek społeczeństwa do organizacji. Pomimo tego w ocenie Zarządu Oddziału wzrost prestiżu Stowarzyszenia jest znaczny.

Pytanie: Osiągnięcia SPK w dziedzinie kulturalno-oświatowej są dobrze znane. Ustępujący Zarząd dorzucił na pewno swoją cegiełkę?

Odpowiedź: Podobnie jak w latach ubiegłych, w pracy swej Zarząd Oddziału kładł duży nacisk na pracę o charakterze ideowym i utrzymaniu związków duchowych z krajem.

Znaczny wysiłek położono w ubiegłej kadencji na pracę o charakterze kulturalno-oświatowym. Zorganizowano szereg nowych świetlic i położono duży nacisk na organizację życia świetlicowego. Zaobserwowano znaczny rozwój pracy w amatorskich zespołach i położono duży nacisk na uporzędkowanie i rozwój bibliotek. Uruchomiono wyświetlanie filmów polskich w skupiskach na terenie całej Wielkiej Brytanii. Rozpoczęto szeroką akcję organizowania kursów przedmiotów polskich dla dzieci.

Pytanie: A opieka społeczna?

Odpowiedź: Mimo znacznego skurczenia się środków finansowych posiadanych na działalność w dziedzinie opieki społecznej, skoordynowa-

(Dalszy ciąg na str. 2)

Wykonanie uchwał IV Zjazdu

1. Uchwały ogólne.

1. Wyrażenie hołdu duchowemu polskiemu w kraju — uchwała deklaracyjna — przekazana do prasy.

2. Sprawa akcji protestacyjnej dotyczącej losu członków Krajowej Rady Ministrów — przekazana Zarządowi Głównemu i opublikowana w prasie.

3. Apel do Pana Prezydenta R.P. o konsolidację polityczną — przekazana do kancelarii Pana Prezydenta R.P. i opublikowana w prasie.

4. Apel do działaczy politycznych o osiągnięcie jedności politycznej — przekazana ugrupowaniom politycznym i opublikowana w prasie.

5. Uchwała w sprawie zbiórki na Skarb Narodowy — wykonana we wszystkich ogniwach organizacyjnych.

6. Sprawa przyjmowania obywatelstwa obcego — przekazana do wiadomości wszystkich członków.

7. Uchwała deklaracyjna w sprawie praktykowania

(Dalszy ciąg na str. 2)

Porządek dzienny Zjazdu

SOBOTA, 26 MAJA

Przed otwarciem Zjazdu o godz. 9 odbędzie się w Brompton Oratory, Brompton Road, S.W.3 (South Kensington), nabożeństwo na intencję Zjazdu.

Godz. 9.30 lub w braku quorum 10.00 — 22.00.

1. Otwarcie Zjazdu, 2. Przemówienia gości, 3. Wybór prezydium, 4. Przyjęcie porządku obrad, 5. Uchwalenie regulaminu Zjazdu, 6. Przyjęcie protokołu IV Zjazdu, 7. Sprawozdanie ustępujących władz, a) Rady, b) Zarządu, c) Komisji Rewizyjnej, d) Sądu Koleżeńskiego, 8. Pytania odnośnie sprawozdań i wyjaśnienia władz, 9. Dyskusja

nad sprawozdaniami, 10. Wybór komisji matki, 11. Zamknięcie dyskusji przez ustępujące władze, 12. Absolutorium, godz. 23.00 13. Prace w komisjach.

NIEDZIELA, 27 MAJA

Godz. 10.00 — 24.00.

14. Sprawozdania i uchwalenie wniosków komisji, 15.

Uchwalenie wytycznych działalności, 16. Uchwalenie planu finansowego, 17. Wybory nowych władz, 18. Wolne wnioski, 19. Zamknięcie Zjazdu.

Obrady Zjazdu będą toczyły się w Klubie „Orla Białego“, 2, Albert Gate, S. W. 1. (Knightsbridge).

Program pracy na rok 1951-52

Przy opracowywaniu programu Stowarzyszenia na rok 1951-52 jest nieodzowną rzeczą zastanowić się nad zmianami, jakie nastąpiły w sytuacji międzynarodowej. Wydaje się, że świat zbliża się dość szybko do większych przemian, nawet może drogą gwałtownych wstrząsów. Może to zmienić zupełnie naszą sytuację i postawić wobec problemów, które będą decydujące w walce o Polskę wolną, całą i niepodległą.

Stowarzyszenie wykazało na przestrzeni lat ostatnich, że jest wykładnikiem sił niepodległościowych emigracji i dlatego obowiązki, jakie z tego tytułu spadają, musi odpowiednio wykonać. Dlatego, w najbliższym okresie prac Stowarzyszenie powinno zwrócić szczególną uwagę na gromadzenie i skupienie dokoła siebie wszystkich wolnych Polaków, zachowując w dalszym ciągu niezależność działania i unikając jednocześnie wszelkich spornych spraw istniejących w powszechnym życiu wewnątrzpolitycznym.

Oprócz dążenia do scalenia społeczeństwa emigracyjnego, należy zwrócić szczególną uwagę na współpracę z przedstawicielami organizacji kombatanckich narodowości z żelaznej kurtyny. Przemiany ogólnoswiatowe wskazują na konieczność łączenia się pewnych grup narodowych dla wspólnej obrony swych interesów politycznych i gospodarczych i ta sprawa nie może być pominięta w naszych pracach.

Jako organizacja b. żołnierzy PSZ powinniśmy w tym okresie naprzężonych stosunków światowych być szczególnie czujni i przygotowani do zajęcia właściwego i należącego nam miejsca w momencie, gdy nastąpi konflikt pomiędzy Wschodem a Zachodem. Dlatego prace w przysz-

łym roku powinny być tak w tym kierunku przeprowadzone, abyśmy nie byli zaskoczeni rozwojem wypadków.

To są szczególnie ważne cele prac w przyszłym roku, które wybiegają poza ramy normalnych programów rocznych Stowarzyszenia.

Nie znaczy to, że kładąc nacisk na najważniejsze zagadnienia, mamy zaniedbać normalną, codzienną pracę Stowarzyszenia. Wszak od wykonania naszych zwykłych obowiązków, zależy w dużym stopniu urzeczywistnienie zamierzeń.

Zarząd powinien więc w dalszym ciągu kłaść duży nacisk na pracę ideową, wychowanie i kształcenie obywatelskie, wyrabianie zrozumienia dla roli jednostki w wolnym społeczeństwie. Utrwalanie myśli wśród swych członków, że najpierwszym obowiązkiem każdego uchodźcy jest walka o prawo do wolności narodu polskiego i przeciwstawianie się zubożeniu narodowemu będzie właściwą pracą ideową Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie, mając rozszerzone podstawy organizacyjne przez wprowadzenie poprawek statutowych, daje właściwie możliwość wzięcia udziału w pracy niepodległościowej wszystkim Polakom. Jasna zaś jest potrzeba skupienia w szeregach Stowarzyszenia jak najliczniejszą rzesz uchodźców drugiej wojny światowej, a szczególnie młodzieży.

Praca opieki społecznej winna dotrzeć wszędzie i objąć wszystkich potrzebujących. Dobrze zorganizowane poradnictwo prawne i informacyjne w znacznym stopniu może ułatwić życie jednostki, dając jej duże poczucie osobistego bezpieczeństwa.

Bez względu na obecną sytuację

(Dalszy ciąg na str. 2)

Wykonanie uchwał IV Zjazdu

(Dokończenie ze str. 1)

prawdziwej demokracji — stowarzyszenia w życiu organizacyjnym SPK.

8. Uchwała w sprawie współdziałania z najajętkiem SPK — przekazana do wykonywania do wszystkich ogniw organizacyjnych.

9. Uchwała w sprawie Polkich Sił Zbrojnych — przekazana czynnikiem wojskowym raz na Walny Zjazd SPK.

10. Uchwała w sprawie zymności Głównej Komisji Rewizyjnej — przekazana na Walny Zjazd, który sprawę uregulował interpretacją statutu.

11. W sprawie działalności „Dziennika Polskiego” — przekazana redakcji tego pisma.

12. Uchwała w sprawie działalności tygodnika „Orzeł Biały” — przekazana redakcji tego pisma.

II. Uchwały organizacyjne.

1. Uchwała w sprawie Okręgów — rozpatrywana przez Radę Oddziału, która postanowiła utrzymać istnienie Okręgów na bieżącą kalendarzową i po jej zakończeniu rozpatrzyć zagadnienie ponownie. Rada upoważniła jednocześnie Zarząd Oddziału do przeprowadzenia połączenia Okręgów Karpacka i Londynu, co zostało wykonane.

2. Uchwała w sprawie osiedli polskich — w 4 wypadkach udzielono pomocy w utworzeniu osiedli, przeprowadzono kilka interwencji w urzędach brytyjskich w sprawach warunków mieszkaniowych panujących w osiedlach.

3. Uchwała w sprawie organizowania biegów narodowych 3 maja — wykonywana na terenie Oddziału, przekazana na Walny Zjazd, który lecił jej wykonywanie na terenie całego SPK.

III. Uchwały kulturalno-światowe.

1. Uchwała w sprawie organizowania kursów przedmiotów polskich dla dzieci — wykonywana.

2. Uchwała w sprawie uniwersytetów powszechnych — wykonywana.

3. Uchwała w sprawie popierania teatru polskiego — prowadzona w tym kierunku akcja propagandowa w Biuletynach Oddziału i w „Polsce Walczącej”, prowadzona interwencją w kierunku uzyskania dotacji na tworzenie Domu Aktora, pozytywnych wyników jednakże jeszcze nie uzyskano.

4. Uchwała w sprawie przecięcia przez Zarząd Oddziału akcji odczytowej prowadzonej przez Zjednoczenie Polskie — jakkolwiek formalnie niewykonana, w praktyce jest prowadzona przez Zarząd Oddziału.

5. Uchwała dotycząca organizowania Domu Młodzieżowego — przekazana na Walny Zjazd, który nakazał Radzie Głównej realizację uchwały w jej bieżącej kadencji.

IV. Uchwały finansowo-gospodarcze.

1. Uchwała w sprawie zatrzymywania wpisowego od nowych członków w Kółach — wprowadzona w życie z dn. 1 lipca 1950 r.

2. Obniżka składek miesięcznej dla kobiet — wprowadzona

dzona w życie z dn. 1 lipca 1950 r.

3. Uchwała w sprawie przekazania majątku zainvestowanego na terenie Wielkiej Brytanii do administracji przez Zarząd Oddziału — przekazana na Walny Zjazd, który jej nie przyjął natomiast wprowadził zasadę wspólnej gospodarki Zarządu Głównego i Zarządu Oddziału poprzez Zarząd PCA Ltd.

4. Uchwała w sprawie przedstawiania przez Zarząd Główny bilansów i rachunków strat i zysków na Zjazd Oddziału — przekazana Zarządowi Głównemu, który ją zaakceptował.

5. Uchwała w sprawie przeprowadzenia oszczędności w wydatkach i wzmoczenia wysiłków dla podniesienia dochodów — przekazana do wszystkich ogniw organizacyjnych i stale nadzorowana przez Zarząd Oddziału.

6. Uchwała w sprawie obniżenia opłat za udzielane świadczenia oraz sprzedawane artykuły — w części pierwszej wykonywana w indywidualnych uzasadnionych wypadkach, w części drugiej

przekazana Zarządowi Głównemu, który przeprowadził ponowną kalkulację i ceny dostosował do konieczności gospodarczych.

7. Uchwała w sprawie uwzględnienia w budżecie władz głównych kwot na pomoc inwalidom wojennym — przekazana na Walny Zjazd, który nie mógł jej uwzględnić ze względu na stan finansowy SPK, natomiast uwzględniono ją szeroko w dziale świadczeń usługowych oddawanych przez ognia SPK.

8. Uchwała w sprawie wyjaśnienia stanu majątkowego SPK oraz poniesionych strat i odpowiedzialności za nie — przekazana Radzie Głównej, która w tej sprawie prowadzi dochodzenia.

9. Uchwała w sprawie doboru fachowego personelu gospodarczego oraz działalności handlowej — wykonywana.

10. Uchwała w sprawie podziału zysków i sposobu administrowania majątkiem SPK — wprowadzona w życie przez Zarząd PCA Ltd.

11. Uchwała w sprawie zadania Centrali Handlowej SPK — wykonana.

Wywiad z kol. prez. Kozłowskim

(Dokończenie ze str. 1)

W jego skład wchodzi obok trzech członków Zarządu Głównego, dwóch przedstawicieli Zarządu Oddziału, którzy byli w nim referentami dla spraw Domów Kombatanta oraz sklepów i klubów prowadzonych w ogniwach organizacyjnych. Budżet tegoroczny został wykonany zgodnie z preliminarzem tak po stronie dochodów jak i wydatków. Osiągnięcie prelimitowanych kwot w składkach wyższej o 35 proc. od sumy osiągniętej w roku ubiegłym, jest dowodem wzrostu dyscypliny organizacyjnej, tak członków jak i Kół.

Pytanie: Jak, kończąc, ocenia Kolega Prezes, wyniki prac?

Odpowiedź: Osiągnięcia minionego roku wskazują, w opinii Zarządu Oddziału, że rozwój SPK i przyjęty kierunek jego prac jest właściwy, a organizacja nasza spełnia w sposób, w jaki od niej oczekiwano, swoje zadania w stosunku do uchodźstwa polskiego.

Program pracy na rok 1951-52

(Dokończenie ze str. 1)

wszechstronną rozbudowę najmniejszych swych komórek, gdyż od wartości Kół zależy wartość całej organizacji. Im lepsza będzie wydajność Kół, tym silniejsze będzie Stowarzyszenie, tym większe będą jego osiągnięcia. Prace swe Stowarzyszenie winno prowadzić przy daleko posuniętym współdziałaniu z organizacjami polskimi, brytyjsko-polskimi i brytyjskimi, koordynując i konsolidując wysiłki.

Jako jedna z największych organizacji na uchodźstwie, będziemy zapewne atakowani przez ośrodki nam wrogie. Energetyczna, zdecydowana postawa oraz dyscyplina organizacyjna członków i Kół będą skuteczną bronią w zwalczaniu przeszkód.

„Wojna czy pokój?”

Odczyt pod tym tytułem wygłosił staraniem Koła Nr 42 w hostelu Firs Lane mec. Z. Stypułkowski. Prelegent omówił sytuację międzynarodową oraz stanowisko uchodźstwa polskiego wobec ewentualnego konfliktu światowego.

Obchody Trzeciomajowe

BRADFORD

6 bm. organizacje polskie w Bradford obchodziły uroczystość 160 rocznicę konstytucji 3 maja na dobrze zorganizowanej akademii, przygotowanej staraniem miejscowego komitetu międzyorganizacyjnego.

Uderzała dobra reżyseria części artystycznej, w której przyjemnie zaprodukowały się orkiestra smyczkowa, chór męski z Huddersfield, przyjemny zespół tańców ludowych oraz grupa dziecięcych recytatorów witana gorącymi oklaskami licznie zgromadzonej Polonii.

Referat okolicznościowy wygłosił kol. S. Lochtin przybyły z Londynu. Mówca wskazał na istotne znaczenie idei wyrażonych w konstytucji majowej na tle obecnej walki narodu polskiego o uwolnienie od sowieckiej okupacji i panowania komunistycznego.

„Gdy ludy Zachodu ciągle jeszcze nie są pewne jakie zasady należy przeciwstawić komunizmowi — my Polacy wiemy w co wierzymy. Ideały 3 maja: chrześcijaństwo, niepodległe państwo, dobry ustroj polityczny i sprawiedliwość społeczna prowadzą nas po drodze, na której komunizm przegra — a wygra Polska!”

MANCHESTER

6 bm. odbył się w sali SPK w Manchesterze uroczysty obchód konstytucji 3 maja staraniem komitetu międzyorganizacyjnego pod przewodnictwem ks. prał. Cieńskiego.

Na program uroczystości złożyły się występy artystyczne oraz referaty kol. kol. S. Gierata i W. Trościanki z Londynu. W. Trościanko przedstawił słuchaczom ideę konstytucji 3 maja jako wyraz woli narodu do odrodzenia politycznego. W starannie dobranych cytatach pisarzy obcych i polskich dał ocenę dzieła konstytucji oraz wykazał odmienną dążność polską i obcych w dziele reform.

S. Gierat w swym referacie przeprowadził analogię i różnicę między ówczesnymi czasami i chwilą obecną w ustosunkowaniu się Rosji i Niemiec do odrodzającego zrywu Polaków. Referent podkreślił szczególną dojrzałość Polaków w obecnych czasach w walce o niepodległy byt narodu.

W obchodzie wzięło udział przeszło 400 osób z władzami wszystkich miejscowych organizacji.

BARNESLEY

W Barnesley, w lokalu Polskiej YMCA, odbył się 6 bm. obchód święta narodowego 3 maja. Obchód zorganizowały wspólnie Polska YMCA, Koło SPK Nr 412 i miejscowe Koło Zw. Rzemieślników i Robotników Polskich. Zagaił uroczystość nowy kierownik miejscowej placówki Polskiej YMCA, p. Wróblewski, po czym kol. J. Szyszko-Bohusz, wiceprezes Oddziału Wielka Brytania, wygłosił odczyt o roli konstytucji 3 maja. Prelegent podkreślił szczególnie znaczenie reform społecznych konstytucji, które choć skromne w porównaniu ze zmianami spowodowanymi przez wielką rewolucję francuską, przeprowadzone były jednak w drodze bezkrwawej i wyprzedzały o wiele dzie-

siątków lat rozwój stosunków społecznych w Rosji i innych krajach sąsiedzkich Polski. Do tej tradycji sięgnęła Polska po odzyskaniu niepodległości, a następnie — nawrócił Ruch Podziemny pod okupacją niemiecką. Deklaracja programowa Ruchu Podziemnego z 1944 r., uchwalona zgodnie przez wszystkie stronnictwa, jest niejako nowoczesnym odpowiednikiem konstytucji 3 maja. Do wskazań jej sięgać będziemy — stwierdził prelegent — odbudowując niezawisły byt Rzeczypospolitej.

W części artystycznej wystąpili kol. kol. B. Hemzel i H. Skibiński.

Obchód był pierwszym krokiem na drodze do nawiązania stałej współpracy pomiędzy Polską YMCA w Barnesley, a miejscowymi kołami SPK i ZRRP, która za poprzedniego kierownictwa placówki Polskiej YMCA niestety pozostawiała wiele do życzenia.

BRISTOL

Wzorem lat ubiegłych, organizacje społeczne w Bristolu zorganizowały w dniach 5 i 6 bm. obchody rocznicy konstytucji 3 maja.

W sali TWCA odbył się w sobotę koncert, z udziałem p. Janiny Wtorzeckiej, która wykonała szereg pieśni i wii. Akompaniowała Miss Gertrude Dood. Na uroczystości był obecny vice Lord Mayor Bristolu W. Cann z małżonką. Lord Mayor wygłosił krótkie, lecz treściwe przemówienie. Powiedział: „Sądzę, że wojny nie będzie, ale wierzę, że po 3 wojnie wszyscy Polacy będą mogli wrócić do wolnej i niepodległej ojczyzny”. Z kolei zabrał głos kol. M. Jawetz (członek Koła SPK „Bristol”), który mówił o konstytucji po angielsku.

W niedzielę, na intencję Polski wolnej, całej i niepodległej, mszę św. celebrował ks. L. Łuszczki, który również wygłosił podniosłe kazanie. „Musimy wierzyć w odzyskanie niepodległości naszej ojczyzny, tak samo silnie, jak wierzymy w Boga” mówił ks. L. Łuszczki.

Andrzej Rubicz

BURNLEY

W świetlicy Koła Nr 238 w Burnley odbyło się uroczyste zebranie poświęcone 160-leciu konstytucji 3 maja. Okolicznościowe przemówienie wygłosił wiceprezes Koła kol. F. Zaba. W części artystycznej kol. R. Brzozowski wykonał na skrzypcach kilka utworów muzycznych. Wiersz Marii Konopnickiej „Do dzieci polskich” deklamował kol. S. Siolkowski. Kol. kol. R. Brzozowski i Z. Krzyszczak odegrali skecz pt. „Od Jankowskiego do Johnsona i na odwrotną”. Dyżurna świetliczarka, kol. Siolkowska podejmowała zebranych herbatką, podczas której odśpiewano wspólnie kilka polskich piosenek ludowych.

A. W.

Na uroczystościach trzeciomajowych urządzonych w Londynie Stowarzyszenie nasze reprezentowali kol. kol. K. Ziemiński, przewodniczący Rady Głównej, T. Drwęski, prezes Zarządu Głównego i S. Soboniewski, sekretarz generalny Zarządu Głównego.